

Tweede Bestuursrapportage 2023 DORDRECHT

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Inleiding	3
Financieel resultaat	3
Naar de jaarrekening	4
College	6
Disclaimer	7
Financiële afwijkingen	7
Leeswijzer	7
Programma's	8
Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht	8
Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht	10
Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht	12
Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht	15
Lerend en Ondernemend Dordrecht	18
Bouwend en Bereikbaar Dordrecht	20
Financiën van Dordrecht	21
Algemene Dekkingsmiddelen	21
Overhead	23
Vennootschapsbelasting	24
Onvoorzien	24
Investeringskredieten	25
Afwijking op investeringskredieten	25
Verschuiven van investeringskredieten	27
Bijlage	30
Stand van zaken Informatiebeveiliging	30

Dit is de Tweede Bestuursrapportage 2023 van de gemeente Dordrecht!

Deze bestuursrapportage is een beknopte, financiële afwijkingenrapportage naar actuele inzichten met de noodzakelijke, financiële bijstellingen van de [Begroting 2023](#).

Algemeen

Inleiding

De gemeentelijke planning en control cyclus kent met het in werking treden van de nieuwe [Financiële Verordening Dordrecht](#) niet langer één (bestuurlijk) moment van bijsturing op de lopende, financiële begrotingsuitvoering, maar sinds dit jaar een tweede rapportage in het derde kwartaal van het jaar.

De bestuursrapportage heeft twee belangrijke hoofdfuncties:

- Een bijstellingenrapportage gericht op een zo goed mogelijke voorspelling van het jaarresultaat, waarbij onontkoombare en niet bijstuurbare afwijkingen worden verwerkt door middel van een begrotingswijziging.
- Het faciliteren van het inhoudelijk debat over de financiële middelen tussen het college en de raad.

In de onderdelen [financieel resultaat](#) en [investeringskredieten](#) wordt respectievelijk ingegaan op de financiële afwijkingen per programma, inclusief de vier onderdelen van Financiën van Dordrecht, en afwijkingen en verschuivingen van investeringskredieten.

In navolging van eerdere bestuursrapportages treft u in de bijlage de [stand van zaken informatiebeveiliging](#).

Financieel resultaat

Het financiële resultaat van de Tweede Bestuursrapportage 2023 bedraagt € 8.106.000 positief, waarmee de bijgestelde [Begroting 2023](#) op een begrotingoverschot van € 770.000 uitkomt.

Dit is in onderstaande tabel weergegeven:

		Bedragen × € 1.000
Eindsaldo Begroting 2023		4.582
Tussentijdse wijzigingen		-11.918
<i>Subtotaal</i>		-7.336
Tweede Bestuursrapportage 2023		saldo
Afwijkingen	Autonoom	-1.348
	Intern	10.630
	Verbonden Partijen	-1.176
Totaal Tweede Bestuursrapportage 2023		8.106
Geactualiseerde Begroting 2023		770

-/- betreft een nadeel

De tussentijdse wijzigingen van € 11.918.000 negatief op het primaire eindsaldo Begroting 2023 van € 4.582.000 bestaan uit het verwerken van de volgende raadsbesluiten:

- Verruiming kwijtscheldingsbeleid 2023 e.v. (€ 70.000), zie raadsbesluit [2022-0179238](#) van 9 november 2022.
- Budget fietsenstalling (€ 45.000), zie raadsbesluit [2022-0181040](#) van 9 november 2022.
- Extra subsidie RTV (€ 150.000), zie raadsbesluit [2023-0009575](#) van 14 maart 2023.

- Bijdrage Samuel van Hoogstraten (€ 300.000), zie raadsbesluit [2023-0044526](#) 11 van april 2023.
- Programma Participatie (€ 100.000), zie raadsbesluiten [2023-0044144](#) van 16 mei 2023.
- Aanpassen jaarschijf 2023 (€ 6.213.000) bij Kadernota 2024 inclusief Eerste Bestuursrapportage 2023, zie raadsbesluit [2023-0075328](#) van 4 juli 2023.
- Vaststellen Meicirculaire 2023 (€ 5.040.000), zie [raadsvoorstel](#).

In het onderdeel [naar de jaarrekening](#) is een aantal ontwikkelingen geschetst die het geprognosticeerde resultaat 2023 negatief kunnen beïnvloeden. Voor deze onzekerheden is een afdoende weerstandsvermogen van belang.

Grootste financiële afwijkingen

Het positieve begrotingsresultaat is een saldo van plussen en minnen. In de onderstaande tabel zijn de grootste, financiële afwijkingen weergegeven. In het onderdeel [financiële afwijkingen](#) zijn alle afwijkingen per programma toegelicht.

		Bedragen × € 1.000	
Categorie	Afwijking	I/S/S*	Saldo
Intern	Stelpost Beschermd Wonen kan vrijvallen	I	2.820
Intern	Reserve Crisis en Herstel kan gedeeltelijk vrijvallen	I	2.500
Autonoom	Meicirculaire/Algemene Uitkering valt mee	I	2.394
Intern	Onderuitputting op beheer en onderhoud	I/S	1.830
Intern	Inhuur neemt toe	I	-1.700
Intern	Stelpost Beschermd Wonen en Opvang verwerkt	I	-1.376
Intern	Stelpost Participatie kan vrijvallen	I	1.076
Autonoom	Jeugdhulp valt duurder uit	I	-1.023

-/- betreft een nadeel

Investeringskredieten

Voor een aantal investeringsprojecten moet het budget worden bijgesteld. Voor een aantal lopende projecten zijn aanvullende middelen aangetrokken, waardoor de begrote uitgaven toenemen. Verder wordt voor ongeveer € 730.000 aan krediet verschoven tussen programma's. Naast extra uitgaven is ook sprake van een verwachte onderbesteding van ongeveer € 14.400.000 in het lopende jaar. Dit betreft projecten die dit jaar niet meer (geheel) uitgevoerd kunnen worden en doorschuiven naar 2024 en verder. Deze verschuiving leidt tot incidenteel lagere kapitaallasten in 2024 of volgende jaren.

Zie voor meer informatie het onderdeel [investeringskredieten](#) in deze Tweede Bestuursrapportage.

Naar de jaarrekening

In deze Tweede Bestuursrapportage 2023 is gerapporteerd op de financiën op basis van de informatie die bekend is na acht maanden. Daarnaast wordt een doorkijk gegeven voor de rest van dit lopende boekjaar. Wij zien op een aantal onderwerpen mogelijke risico's en onzekerheden die invloed kunnen hebben op het financiële eindejaarsresultaat (Jaarstukken 2023). Gezien de onzekerheid op deze onderwerpen, zijn deze niet of deels in de financiële prognose van deze bestuursrapportage verwerkt.

Voor een aantal onderwerpen wordt dit jaar besluitvorming gevraagd via separate raadsvoorstellen, zoals de Septembercirculaire 2023. Daarnaast kunnen de volgende onzekerheden en risico's het resultaat in de Jaarrekening 2023 beïnvloeden.

Herstelactie energietoeslag 2022

De uitgekeerde energietoeslag van 2022 is succesvol te noemen gezien het hoge bereik van inwoners met een laag inkomen. De hiervoor ontvangen rijksvergoeding bleek niet toereikend te zijn. Naar verwachting volgt een herstelactie van het Rijk voor diverse tekortkomende gemeenten. Onduidelijk is of het Rijk ook Dordrecht (deels) compenseert voor het ontstane tekort op de energietoeslag van 2022.

Opvang vluchtelingen

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne worden diverse uitkeringen ontvangen vanuit het Rijk. Dit gaat om compensatie van de kosten voor onder andere het beschikbaar stellen van opvangplekken en het faciliteren van onderwijs. Het Rijk is momenteel bezig met een onderzoek naar de samenstelling van de kosten die gemeenten maken voor deze opvang. De definitieve uitkeringen voor de opvang van Oekraïners zijn nog niet bekend en kunnen een effect hebben op het jaarrekeningresultaat.

Najaarsbrief 2023 van GR Sociaal

Naar verwachting rapporteert de GR Sociaal in haar najaarsbrief 2023 een tekort op de WMO-uitgaven, omdat de tarieven voor zowel de maatwerkvoorzieningen Individuele Begeleiding en Dagbesteding als Huishoudelijke Ondersteuning en Vervoer zijn toegenomen door de CAO-ontwikkelingen. Daarnaast is in de begroting bij de voornoemde maatwerkvoorzieningen en bij de Huishoudelijke Ondersteuning rekening gehouden met 52 in plaats van 53 weken. (Het aantal zondagen in het lopende jaar is namelijk bepalend voor het aantal weken, waarover zorgaanbieders kunnen declareren).

Tegenover dit verwachte tekort staat een kleiner voordeel op het minimabeleid. De GR Sociaal verwacht 1) meer terugvorderingen van (onterechte) uitgekeerde minima-bedragen en 2) een voordeel op de uitvoering van beschermingsbewind.

Bij het opstellen van deze bestuursrapportage beschikten wij nog niet over de najaarsbrief 2023. Hierdoor verwerken we voornoemde afwijkingen nog niet 'hard' in onze cijfers.

Voortgang op uitvoering van activiteiten

Door diverse oorzaken, loopt een aantal activiteiten mogelijk vertraging op. In veel gevallen zal dit tegelijkertijd leiden tot een voorstel van resultaatbestemming (budgetoverheveling), om uitvoering van die activiteiten alsnog in 2024 te kunnen realiseren. De afweging om bijbehorende middelen door te schuiven naar volgend jaar vindt bij de jaarrekening plaats, als er ook meer zicht is op het verwachte totale jaarrekeningresultaat.

Het betreft de volgende onderwerpen:

- Het overlagen van de fietspaden op sportpark Schenkeldijk ad € 219.000 in afwachting van de nieuwbouw van v.v. Dubbeldam.
- Een deel van geplande voorbereidende werkzaamheden inzake de sportvisie 2030 ad € 100.000.
- Het noodzakelijke onderhoud aan de Statenschool (Hofstraat 5) ad € 521.000, waarna de school wordt overgedragen aan Arcade in het kader van de doordecentralisatie Primair (Speciaal) Onderwijs (DDC P(S)O).
- Om overschrijding van de aanbestedingsnormen te voorkomen dient de uitvoering van het 'Steiger en Halteerplan' in 2023 aanbesteed te worden. De voorbereidingen voor de aanbesteding en doorlooptijden voor de aanbesteding en realisatie zorgen voor een langere doorlooptijd dan voorzien. Hierdoor zullen de meeste werken einde van dit jaar/begin 2024 uitgevoerd worden.
- Voor dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden (stelpost [Meicirculaire 2023](#)) ad € 373.000. Hiermee kunnen we de capaciteitsuitbreiding van het Financieel Hulphuis en Bureau Sociaal Raadsliden in stand houden. Aan de raad wordt via een separaat raadsvoorstel

gevraagd om de beoogde budgetoverheveling te bekrachtigen, omdat er feitelijk gezien geen sprake is van een vertraagde activiteit.

- Het voor de inzet van het Cultuurfonds bestemde bedrag van € 200.000 voor 2024 en 2025 dat in de vaststelling van de [Jaarstukken 2022](#) met de budgetoverheveling is meegenomen naar 2023.

College

Van links naar rechts: Marc Merx (VVD), Chris van Benschop (GroenLinks), Rik van der Linden (CU/SGP), Peter Heijkoop (CDA), Wouter Kolff (burgemeester), Tanja de Jonge (GroenLinks), Maarten Burggraaf (VVD) en Carlo Post (gemeentesecretaris).

A.W. Kolff, burgemeester

Portefeuilles: Algemene & Kabinetszaken; Handhaving openbare orde & veiligheid; Politie; Voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (Brandweer en crisisbeheersing); Integraal veiligheidsbeleid; Vergunningen (Horeca, evenementen, APV en Wet Bibob); Bestuurlijke betrekkingen & Public Affairs; Regionale samenwerking; Voorzitter Smart Delta Drechtsteden; Internationale samenwerking; Publiekszaken (wettelijke taken en verkiezingen); Mediabeleid & Communicatie.

M.D. Burggraaf (VVD), wethouder

Portefeuilles: Stadsontwikkeling (RO en bouwen); MKB & Innovatiebeleid, Zakelijke dienstverlening, Maritieme Maakindustrie (incl. havens), Ambulante handel; Agenda 2030: Levendige Binnenstad; Toerisme & Evenementen; Digitalisering (Smart Society); Dordthuis; Servicegemeente (bedrijfsvoering en coördinatie Groei-SmartDeltaDrechtsteden-agenda).

Verbonden partijen: ROM-D (Holding Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden NV, ROM-D Capital BV, ROM-D Beheer NV, ROM-D CV Projecten en ROM-D CV Kil III); Innovation Quarter; Stichting Administratiekantoor Breedband Drechtsteden.

C.C. van Benschop (GroenLinks), wethouder

Portefeuilles: Arbeidsmarkt & Economie (incl. bedrijventerreinen, maatschappelijk betrokken ondernemen); Agenda 2030: Ruimte voor banen & Glansrijke Toekomst; Westelijke Dordtse Oever (exclusief Zeehavengebied); Smart Campus Leerpark; Hoger onderwijs (MBO/HBO); Voortgezet onderwijs; Inclusiviteit, Diversiteit & Kansengelijkheid; WMO (regionaal: Maatwerk, lokaal: Wijkteams en Buurtwerk); Mantelzorg.

Verbonden partijen: GR Sociaal (GRS); GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ); Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A.

H. van der Linden (ChristenUnie/SGP), wethouder

Portefeuilles: Mobiliteit, Bereikbaarheid, Spoorveiligheid & Parkeren; Infrastructuur (Weg- en waterwegenonderhoud, riool, bruggen en viaducten); Groenblauwe stad inclusief Klimaatadaptie(programma); Publieke gezondheid; Jeugdzorg (incl. regionale/SOJ taken, jeugdhulpverlening inclusief jeugdhulp naar voren en stichting jeugdteams); Cultuur, Monumentenzorg & Archeologie; Dienstverlening/burgerzaken.

Verbonden partijen: GR Sociaal (GRS); GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ); GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ); B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides; Merwedelingelijn beheer B.V.

P.J. Heijkoop (CDA), wethouder

Portefeuilles: Volkshuisvesting (inclusief beschermd wonen & maatschappelijke opvang); Financiën; Werk & Inkomen; Armoede & Schulden; Inburgering; Kinderopvang & Primair onderwijs; Bibliotheek; Dordtpas; Vrijwilligersbeleid.

Verbonden partijen: GR Sociaal (GRS); GR Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk); GR Gemeenschappelijke vuilverwerking Dordrecht en omstreken (GR Gevudo); Bank Nederlandse Gemeenten.

M.P.P.M. Merx (VVD), wethouder

Portefeuilles: Leefbaarheid & overlastbestrijding, Handhaving & toezicht openbare ruimte (boa's); Wijkanaanpak; Vergunningen (bouwen, milieu, leefomgeving, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid); Stadsbeheer-Ruimtelijke kwaliteit: afval, groenonderhoud, verlichting, speelplekken; Sport & Recreatie; Preventie jeugd; Personeel en Organisatie; Essenhof; Straatnamencommissie.

Verbonden partijen:	GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ); GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).
T.F. de Jonge (GroenLinks), wethouder	
Portefeuilles:	Duurzaamheid, Klimaat, Energie & Milieu; Gemeentelijk Vastgoed (incl. onderwijshuisvesting); Agenda 2030: Duurzame Stad; Grondbedrijf; Biesbosch; Weizigt; Dierenwelzijn; (Burger)Participatie.
Verbonden partijen:	GR Sociaal (GRS); GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ); GR Gemeenschappelijke vuilverwerking Dordrecht en omstreken (GR Gevudo); Stedin Holding NV; Energie Coöperatie Dordrecht.
C.H.W.M. Post, gemeentesecretaris	
Algemeen directeur en eerste adviseur van het college.	

Disclaimer

DISCLAIMER

Deze website is met zorg samengesteld. Desondanks is het mogelijk dat deze informatie onvolledig of verouderd is en/of onjuistheden bevat. De gemeente aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, die het gevolg is van eventuele onjuiste informatie op deze website. De gemeente is niet verantwoordelijk voor informatie op internetpagina's van derden waarnaar op deze website wordt verwezen. Ook neemt de gemeente geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de op de website aangeboden informatie.

PRIVACY

Er worden uitsluitend statistische gegevens verzameld gericht op klikgedrag en geen privacygevoelige informatie.

Financiële afwijkingen

Leeswijzer

De financiële afwijkingen worden per programma toegelicht. Hiervoor wordt dezelfde bondige schrijfstijl toegepast die ook bij de jaarrekening wordt gehanteerd. De bedragen in tabellen met financiële afwijkingen zijn weergegeven per eenheid van € 1.000 waarbij een (-/-) een nadeel betekent en een (+) een voordeel. Verschillen kleiner dan € 100.000 worden in beginsel conform de [Financiële verordening Dordrecht](#) niet toegelicht.

Bij de afwijkingen die in de financiële tabellen zijn opgenomen, is aangegeven welke bijsturing en/of beheersing heeft plaatsgevonden. Hierbij wordt tevens aangegeven of de afwijkingen incidenteel of structureel van aard zijn. Incidentele afwijkingen (I) hebben alleen betrekking op 2023, structurele afwijkingen (S) hebben meerjarig effect en structurele afwijkingen waarvan het financiële effect reeds in toekomstige begrotingen is verwerkt, zijn aangeduid met een S*.

Programma's

Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht

Financiële afwijkingen

Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Tweede Kamerverkiezingen organiseren	I	-400			-400
2. Budget wijkwensen en participatie valt mee	I	50	25		75
3. POK-middelen worden in reserve gestort	I	186		-186	0
4. Stelpost energie ingezet en compensatie verwacht	I	2.150	1.570		3.720
5. Stelpost Beschermd Wonen kan vrijvallen	I	2.820			2.820
6. Stelpost Participatie kan vrijvallen	I	1.076			1.076
7. Stelpost onderuitputting kapitaallasten is ingevuld	I	-500			-500
8. Afdracht reserve Dienstverlening gecorrigeerd	I	70			70
9. Legesinkomsten Titel I vallen mee	I	-150	250		100
10. Minder tijdelijke ondersteuning energiecrisis nodig	I	2.500		-2.500	0
11. Reserve Crisis en Herstel kan gedeeltelijk vrijvallen	I			2.500	2.500
12. Vraag naar dienstverlening door GBD/OCD neemt toe	I	-100	100		0
13. Verschillen kleiner dan € 100.000	I/S	10			10
		7.712	1.945	-186	9.471
Geraamd resultaat					9.471

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Tweede Kamerverkiezingen organiseren

De lasten zijn incidenteel € 400.000 hoger dan begroot, omdat - vanwege de val van het kabinet - op 23 november 2023 nieuwe Tweede Kamerverkiezingen georganiseerd moeten worden.

2. Budget wijkwensen en participatie valt mee

De lasten zijn incidenteel € 50.000 lager dan begroot, vanwege een aantal kleine voordelen in de uitvoering.

De baten zijn incidenteel € 25.000 hoger dan begroot, omdat er een onbegrote doorberekening aan derden heeft plaatsgevonden.

3. POK-middelen worden in reserve gestort

De lasten zijn incidenteel € 186.000 lager dan begroot, omdat we de zogenaamde POK-middelen (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen) voor een robuuster rechtsbeschermingssysteem uit de [Decembercirculaire 2021](#) (jaarschijf 2022) pas willen inzetten in de periode 2024-2026. Voor meer informatie zie het [raadsvoorstel](#) over het programma Samen tegen Armoede.

Hierdoor wordt € 186.000 gestort in de Reserve Politiek Akkoord 2022-2026 Innovatie preventief Sociaal Domein.

4. Stelpost energie ingezet en compensatie verwacht

De lasten zijn incidenteel € 2.150.000 lager dan begroot, omdat de stelpost energie wordt ingezet vanwege de gestegen energielasten.

De baten zijn incidenteel € 1.570.000 hoger dan begroot, omdat het Rijk heeft aangekondigd de meerkosten voor het vroegtijdig beëindigen van het Gazprom contract te compenseren.

De extra lasten zijn in het desbetreffende begrotingsprogramma opgenomen.

5. Stelpost Beschermd Wonen kan vrijvallen

De lasten zijn incidenteel € 2.820.000 lager dan begroot, omdat we de stelpost gemeentefonds (zie raadsvoorstel [Vaststellen Meicirculaire 2023](#)) niet meer inzetten. Wel wordt het regionale aandeel ter grootte van € 1.840.000 voor Beschermd Wonen en Opvang via het programma [Gezond, Sociaal en Zorgzaam](#) uitbetaald aan de regiogemeenten.

6. Stelpost Participatie kan vrijvallen

De lasten zijn incidenteel € 1.076.000 lager dan begroot, omdat deze stelpost niet nodig is in 2023. In 2024 en verder is deze stelpost al ingezet.

7. Stelpost onderuitputting kapitaallasten is ingevuld

De lasten zijn incidenteel € 500.000 hoger dan begroot doordat de negatieve stelpost onderuitputting kapitaallasten 2023 is ingevuld vanuit het totale saldo aan voordelen (verwerkt via de separate begrotingsprogramma's) voortkomend uit de actualisatie van de afschrijvingslasten.

8. Afdracht reserve Dienstverlening gecorrigeerd

De lasten zijn incidenteel € 70.085 lager dan begroot, omdat bij het op last van de accountant omzetten van de reserve Dienstverlening naar een balanspost een te hoog bedrag is overgebracht naar de balans.

9. Legesinkomsten Titel I vallen mee

De baten zijn incidenteel € 250.000 hoger dan begroot omdat meer paspoorten worden uitgegeven en de leges voor rijbewijzen per 1 juli zijn verhoogd.

De lasten zijn incidenteel € 150.000 hoger dan begroot, omdat een deel van de meer ontvangen legesinkomsten worden afgedragen aan het Rijk.

10. Minder tijdelijke ondersteuning energiecrisis nodig

De lasten zijn incidenteel € 2.500.000 lager dan begroot, omdat het aantal aanvragen voor tijdelijke ondersteuning van activiteiten met een sociaal maatschappelijke functie lager is dan verwacht ([zie raadsbesluit 2022-0175308](#)). Het betreft activiteiten die als gevolg van de energiecrisis, mits aantoonbaar door sterke kostenstijgingen, niet door dreigen te kunnen gaan.

Er wordt hierdoor € 2.500.000 minder van de reserve Crisis en Herstel geboekt.

11. Reserve Crisis en Herstel kan gedeeltelijk vrijvallen

Van de reserve Crisis en Herstel kan een bedrag van € 2.500.000 vrijvallen, omdat de doelen van deze reserve, zijnde het inspelen op de gevolgen van de coronacrisis en de energiecrisis, niet langer actueel zijn. De gevolgen van de coronacrisis waren in 2023 al niet meer actueel. De gevolgen van de energiecrisis zijn in de loop 2023 gestabiliseerd. Er wordt de laatste maanden ook nauwelijks nog gebruik gemaakt van de daarvoor in het leven geroepen subsidieregeling.

12. Vraag naar dienstverlening door GBD/OCD neemt toe

De lasten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat klanten van de GBD/OCD meer dienstverlening vragen dan ingeschat. Deze lasten worden volledig gedekt door extra baten.

13. Verschillen kleiner dan € 100.000

Verschillen kleiner dan € 100.000 worden niet nader toegelicht.

Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht

Financiële afwijkingen

Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Bijdrage Rijk voorschoolse educatie peuters toegekend	I	-108	108		0
2. Bijdrage opvang ontheemden bijgesteld	I	303	-303		0
3. Bijdrage Veiligheidsregio bijgesteld	I	-217	0		-217
4. FLO Brandweer Veiligheidsregio geactualiseerd	I	-786			-786
5. Bijdragen voor aankoop schilderij ontvangen	I	-1.500	1.500		0
6. Meer kunst in de openbare ruimte ingezet	I	-100		100	0
7. Friciekosten Biesboschcentrum na ontvlechting Parkschap	I	-162	37	200	75
8. Bijdragen voor particuliere opvang Oekraïners ontvangen	I	-737	737		0
9. Energielasten toegenomen	I	-372			-372
10. Gereserveerd bedrag voor kunst in reserve 'KIOR' gestort	I	-307		307	0
11. Bijdrage leerlingenvervoer Oekraïne crisis herzien	I	200			200
12. Afschrijvingslasten vallen mee	I	29		51	80
13. Onttrekking Reserve SI Leefbaarheid gecorrigeerd	I	308		-308	0
14. Stijging afname overheaddiensten van de SGD	I	174			174
15. Meer werkzaamheden voor derden uitgevoerd	I	-216	216		0
		-3.491	2.295	350	-846
Geraamd resultaat					-846

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

Planmatig onderhoud binnen programma 2 Levendig, Leefbaar en Veilig

De lasten zijn € 78.000 hoger dan begroot, omdat het geraamde planmatige onderhoud aan vastgoed in de Hollandse Biesbosch voor het jaar 2023 nog niet was begroot. De kosten worden gedekt door de hiervoor gevormde voorziening. Deze afwijking leidt niet tot een wijziging van het begrotingsresultaat en is om die reden niet opgenomen in de tabel.

1. Bijdrage Rijk voorschoolse educatie peuters toegekend

De lasten en baten zijn incidenteel € 108.000 hoger dan begroot omdat het Rijk een specifieke uitkering voor 2023 heeft toegekend voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters.

2. Bijdrage opvang ontheemden bijgesteld

De lasten en baten zijn incidenteel € 303.000 lager dan begroot omdat de bijdrage bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne in 2023 is herzien en deze naar beneden is bijgesteld.

3. Bijdrage Veiligheidsregio bijgesteld

De lasten zijn incidenteel € 217.000 hoger dan begroot, omdat:

- er sprake is van een hogere bijdrage van € 786.000 voor 2023, hoofdzakelijk het gevolg van een stijging van de salariskosten door de nieuwe CAO.
- er per abuis budget is geïndexeerd bij het opstellen van de begroting, dit kan vrijvallen (€ 569.000).

4. FLO Brandweer Veiligheidsregio geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 786.000 hoger dan begroot, omdat door de nieuwe CAO de toekomstige verplichtingen in het kader van het Functioneel Leeftijdsonslag (FLO) voor brandweerpersoneel zijn gestegen.

5. Bijdragen voor aankoop schilderij ontvangen

De lasten en de baten van het aankoopbudget van het museum zijn incidenteel € 1.500.000 hoger, omdat bijdragen van derden zijn ontvangen voor de aankoop van het schilderij Samuel van Hoogstraten.

6. Meer kunst in de openbare ruimte ingezet

De lasten zijn incidenteel € 100.000 hoger, omdat ingezet wordt op een aantal projecten en projectbijdragen aan kunst in de openbare ruimte.

Er wordt incidenteel € 100.000 meer van de reserve Kunst in de openbare ruimte (KIOR) geboekt dan begroot, omdat de beschikbare middelen voor KIOR bij vaststelling van de rekening in een reserve zijn onderbracht en bijgevolg niet zijn meegenomen in de begroting.

7. Friciekosten Biesboschcentrum na ontvlechting Parkschap

De lasten zijn incidenteel € 200.000 hoger dan begroot als gevolg van frictiekosten na de ontvlechting van het Parkschap Nationaal Park de Biesbosch.

Derhalve neemt de onttrekking aan de reserve Parkschap Biesbosch toe met € 200.000.

De lasten dalen incidenteel per saldo met € 38.000 en de baten nemen incidenteel per saldo met € 38.000 toe, door diverse (kleine) wijzigingen binnen het product Biesboschcentrum.

8. Bijdragen voor particuliere opvang Oekraïners ontvangen

De lasten zijn incidenteel € 737.000 hoger dan begroot, omdat kosten worden gemaakt voor de particuliere opvang van Oekraïense vluchtelingen.

De baten zijn incidenteel € 737.000 hoger dan begroot, omdat het Rijk compensatie heeft aangekondigd voor deze opvang.

9. Energielasten toegenomen

De lasten zijn incidenteel € 372.000 hoger dan begroot, omdat de energielasten voor onder andere musea zijn toegenomen.

10. Gereserveerd bedrag voor kunst in reserve 'KIOR' gestort

De lasten zijn incidenteel € 307.000 lager dan begroot, omdat het bedrag dat met de budgetoverheveling is overgekomen vanuit 2022 conform besluitvorming in de [Jaarstukken 2022](#) wordt gestort in de reserve 344 Kunst in de openbare ruimte (KIOR).

Er wordt incidenteel € 307.000 meer in de reserve Kunst in de openbare ruimte (KIOR) geboekt dan begroot, omdat de beschikbare middelen voor KIOR bij vaststelling van de rekening in een reserve zijn onderbracht.

11. Bijdrage leerlingenvervoer Oekraïne crisis herzien

De lasten en baten zijn incidenteel € 200.000 lager dan begroot, omdat de bijdrage leerlingenvervoer Oekraïne in 2023 is herzien en naar beneden is bijgesteld.

12. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 29.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 51.000 meer van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

13. Onttrekking Reserve SI Leefbaarheid gecorrigeerd

De lasten zijn incidenteel € 307.518 lager, omdat bij het besluit over de [Jaarstukken 2022](#) ten onrechte een overheveling naar 2023 heeft plaatsgevonden. Doordat de lasten worden gedekt uit de Reserve SI Leefbaarheid, wordt ook de onttrekking aan deze reserve incidenteel verlaagd. Per saldo is het budgettair effect neutraal.

14. Stijging afname overheaddiensten van de SGD

De lasten zijn incidenteel € 174.000 lager, omdat materieel budget van dit programma wordt verschoven naar het programma Financiën van Dordrecht ([overhead](#)) ter dekking van de inzet van meer overheaddiensten (onder andere voor communicatie). De verschuiving is nodig om aan de [BBV](#) voorschriften te voldoen. Dit heeft geen effect op het begrotingsresultaat voor 2023.

15. Meer werkzaamheden voor derden uitgevoerd

De lasten en baten zijn incidenteel € 216.000 hoger dan begroot, omdat er meer werkzaamheden zijn uitgevoerd waartegenover inkomsten van derden staan. Dit betreft:

- Meer handhaving voor de regio (€ 150.000).
- Recreatief beheer in de Nieuwe Dordtse Biesbosch (€ 66.000).

Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht

Financiële afwijkingen

Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Onderuitputting op beheer en onderhoud	I/S	1.425	405		1.830
2. Afval beter gescheiden	I	716	160	-876	0
3. Minder schoolpleinen vergroend	I	100		-100	0
4. Realisatie geluidscherm ProRail vertraagd	I	2.500		-2.500	0
5. Bijdragen op klimaat- en duurzaamheidsprojecten ontvangen	I	-3.328	3.528	-200	0
6. Onderhoudsprogramma baggeren verwerkt	I	-297	180	117	0
7. Energielasten toegenomen	I	-1.458			-1.458
8. Afschrijvingslasten vallen mee	I	1.381		-865	516
9. Vergoedingen voor Single Use Plastic verwacht	S	-475	475		0
10. Lagere storting in reserve Afschrijving benodigd	I			315	315
11. Stijging afname overheaddiensten van de SGD	I	166			166
12. Verschillen kleiner dan € 100.000	I	-1			-1
		729	4.748	-4.109	1.368
Geraamd resultaat					1.368

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Onderuitputting op beheer en onderhoud

De lasten zijn incidenteel € 1.425.000 lager dan begroot, vanwege onderuitputting op het beheer en onderhoud in de openbare ruimte door:

- Meerdere projecten en werkzaamheden wegen en groen zijn getemporeerd en/of uitgesteld naar 2024 (€ 525.000).
- Bij groenonderhoud en -beheer is ingezet op herijking van beleid. Tevens zijn een aantal inspecties en daardoor ook de nodige onderhoudstaken naar 2024 doorgeschoven (€ 250.000).
- Uit inspecties aan constructies is gebleken dat een aantal cyclische onderhoudsmaatregelen (met name conservering bruggen en betonreparaties aan tunnels en viaducten) eenmalig 1 à 2 jaar doorgeschoven kunnen worden (€ 200.000).

- Bij wegbeheer als gevolg van personele wisselingen en langdurige uitval vertraging in de uitvoering op het asfaltonderhoud is ontstaan (€ 150.000).
- Door de milde winter nauwelijks vorstschade is geweest en er vooralsnog ook geen andere onvoorziene zaken hebben voorgedaan (€ 150.000).
- Bij billboard-reclame minder kosten nodig waren voor extern advies, onderzoek en aanbesteding (€ 150.000).

De baten zijn structureel € 115.000 hoger dan begroot, omdat de onderhoudsreservering voor de LC-polder in 30 jaar voor een deel vrijvalt.

Daarnaast zijn de baten incidenteel € 290.000 hoger dan begroot, omdat:

- Meer inkomsten voor kabels en leidingen worden verwacht (€ 155.000).
- Meer inkomsten uit buitenreclamecontracten en doorberekende projecten verlichting zijn ontvangen (€ 85.000).
- Een uitkering van de verzekering is ontvangen (€ 50.000).

2. Afval beter gescheiden

De lasten zijn incidenteel € 716.000 lager dan begroot, omdat afval beter gescheiden wordt en er minder grof afval wordt aangeboden. Dat betekent lagere verwerkingskosten en minder verschuldigde afvalstoffenbelasting. Ook waren de verwerkingstarieven door marktontwikkelingen gunstiger dan begroot.

De baten zijn incidenteel € 160.000 hoger dan begroot, omdat door goede scheiding van het PBD afval meer inkomsten zijn ontvangen vanuit het Afvalfonds.

Derhalve is € 876.000 meer in de Bestemmingsreserve Afval geboekt.

3. Minder schoolpleinen vergroend

De lasten zijn incidenteel € 100.000 lager dan begroot, omdat het afstemmen met scholen en het voorbereiden van het vergroenen van schoolpleinen meer tijd vergt dan verwacht.

Er is hierdoor € 100.000 minder van de reserve PA 2022-2026 Versneld vergroenen schoolpleinen geboekt.

4. Realisatie geluidsscherm ProRail vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 2.500.000 lager dan begroot, omdat de realisatie van het geluidsscherm grotendeels wordt uitgevoerd in 2024. De gemeente levert een bijdrage aan het geluidsscherm wat door ProRail geplaatst wordt ten behoeve van de woningbouwontwikkeling Amstelveen.

Derhalve is € 2.500.000 minder van de reserve Geluidsscherm Amstelveen-Gezondheidspark geboekt.

5. Bijdragen op klimaat- en duurzaamheidsprojecten ontvangen

De baten zijn incidenteel € 3.528.000 hoger door diverse subsidies en andere bijdragen van derden aan onder andere projecten op het gebied van klimaatadaptatie en duurzaamheid. Dit betreft bijvoorbeeld de SPUK Energiearmoede van waaruit de Energiehulp wordt ingezet en de SPUK capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE).

De lasten zijn om dezelfde reden € 3.328.000 hoger en daarnaast wordt € 200.000 minder van de reserve PA 2022-2026 Groenblauw geboekt.

6. Onderhoudsprogramma baggeren verwerkt

De lasten zijn incidenteel € 297.000 hoger dan begroot, omdat het onderhoudsprogramma baggeren van 2023 nog niet in de begroting was verwerkt. Hieruit volgt:

- Opvoer baggerwerkzaamheden (-/- € 820.000).
- Aframen dotatie voorziening baggeren (€ 523.000).

De baten zijn incidenteel € 180.000 hoger dan begroot, omdat een deel van de kosten van het baggerprogramma kan worden doorberekend aan derden.

Er is incidenteel € 117.000 meer van de reserve baggeren geboekt door:

- Het opramen van de toevoeging aan de reserve (€ -/- € 523.000).
- De dekking van het verschil tussen de kosten van het baggerprogramma en de bijdrage van derden (per saldo € 640.000).

7. Energielasten toegenomen

De lasten zijn incidenteel € 1.458.000 hoger dan begroot, omdat de energielasten voor onder andere openbare verlichting, rioolgemalen en verkeersregelininstallaties (VRI's) zijn toegenomen.

8. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 1.381.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 865.000 minder van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

9. Vergoedingen voor Single Use Plastic verwacht

De lasten zijn structureel € 475.000 hoger dan begroot, omdat door de Single Use Plastic (SUP) wetgeving meer kosten worden gemaakt om het aandeel wegwerpplastic in het zwerfafval te reduceren.

De baten zijn structureel € 475.000 hoger dan begroot, omdat we vergoedingen voor Single Use Plastic in het zwerfafval verwachten te ontvangen.

10. Lagere storting naar reserve Afschrijving benodigd

Er is € 315.000 minder naar de reserves Afschrijving geboekt omdat het krediet voor de Spartelvijver lager is dan verwacht.

11. Stijging afname overheaddiensten van de SGD

De lasten zijn incidenteel € 166.000 lager, omdat materieel budget van dit programma wordt verschoven naar het programma Financiën van Dordrecht ([overhead](#)) ter dekking van de inzet van meer overheaddiensten (onder andere voor communicatie). De verschuiving is nodig om aan de [BBV](#) voorschriften te voldoen. Dit heeft geen effect op het begrotingsresultaat voor 2023.

12. Verschillen kleiner dan € 100.000

Verschillen kleiner dan € 100.000 worden niet nader toegelicht.

Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht

Financiële afwijkingen

Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht						Bedragen x € 1.000
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo	
1. Jeugdhulp valt duurder uit	I	-1.023			-1.023	
2. Stelpost op preventief jeugdbeleid valt deels vrij	I	150			150	
3. Cofinanciering op sociale interventies ingezet	I	318			318	
4. Indexering Sportboulevard loopt niet synchroon	I	184	-83		101	
5. Subsidie sportaccommodaties aangepast aan plafond	I	250		-250	0	
6. Minder uitgaven voor maatschappelijke ondersteuning verwacht	I	267			267	
7. Extra budget Nationale Sportweek ontvangen	I	-50	50		0	
8. Energiecompensatie Rijk voor zwembaden ontvangen	I	-565	565		0	
9. Compensatie huurderiving bij verenigingshallen is niet meer nodig	I	35		-35	0	
10. IZA-middelen toegekend	I	-3.210	3.210		0	
11. Kwijtscheldingen afvalstoffenheffing nemen af	I/S*	200			200	
12. Rijksbijdrage huisvesting aandachtsgroepen ingezet	I	-126	126		0	
13. Energielasten toegenomen	I	-311			-311	
14. Stelpost Beschermd Wonen en Opvang verwerkt	I	-1.376			-1.376	
15. Uitvaartdiensten bij Essenhof nemen toe	I	-57	513		456	
16. Voordelige eindafrekening Drechtwerk 2022 valt lager uit	I	-107			-107	
17. Stijging afname overheaddiensten van de SGD	I	137			137	
18. Verschillen kleiner dan € 100.000	I/S	-18			-18	
		-5.302	4.381	-285	-1.206	
Geraamd resultaat					-1.206	

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

Planmatig onderhoud binnen programma 4 Gezond, Sociaal en Zorgzaam

De lasten zijn € 688.000 lager dan begroot, omdat het geraamde planmatig onderhoud aan de sportvelden voor het jaar 2023 doorschuift. De lasten werden gedekt door de hiervoor gevormde voorziening. Deze afwijking leidt niet tot een wijziging van het begrotingsresultaat en is om die reden niet opgenomen in de tabel. Het planmatig onderhoud wordt vanaf 2024 opnieuw begroot op basis van een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MJOP), dat nog door de raad moet worden vastgesteld.

1. Jeugdhulp valt duurder uit

De lasten zijn incidenteel € 1.023.000 hoger dan begroot, omdat met name de kostentoekening voor gesloten jeugdhulp nog niet gebaseerd was op het verwachte c.q. werkelijke aantal Dordtse jeugdigen in gesloten jeugdhulp.

2. Stelpost op preventief jeugdbeleid valt deels vrij

De lasten zijn incidenteel € 150.000 lager dan begroot, omdat we minder incidentele subsidies uit de stelpost voor flexibel jeugdbeleid hebben verleend.

3. Cofinanciering op sociale interventies ingezet

De lasten zijn incidenteel € 318.000 lager dan begroot, omdat we diverse gemeentelijke interventies op het Sociaal Domein (zoals Herstelacademie, respijtzorg voor mantelzorgers en Welzijn op recept) scharen onder 1) een specifieke uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis of 2) een specifieke uitkering voor het Integraal Zorg Akkoord. Hiermee spelen we gemeentelijke middelen vrij.

4. Indexering Sportboulevard loopt niet synchroon

De lasten zijn € 184.000 lager dan begroot, omdat de indexering conform contract niet synchroon loopt met de indexering in de gemeentelijke begroting.

De baten zijn € 83.000 lager dan begroot, omdat de indexering conform contract niet synchroon loopt met de indexering in de gemeentelijke begroting.

5. Subsidie sportaccommodaties aangepast aan plafond

De lasten zijn € 250.000 lager dan begroot, omdat het subsidieplafond voor de subsidieregeling renovatie of nieuwbouw sportaccommodaties voor 2023 lager is vastgesteld.

De onttrekking uit de reserve PA 2022-2026 Sportaccommodaties is eveneens lager dan begroot.

6. Minder uitgaven voor maatschappelijke ondersteuning verwacht

De lasten zijn incidenteel € 267.000 lager dan begroot, omdat met name stelposten voor 1) onvoorzien subsidies c.q. extra inzet op WMO-gebied en 2) versterking gemeentelijke dienstverlening (ofwel POK Systeemleren) niet nodig lijken te zijn.

7. Extra budget Nationale Sportweek ontvangen

De lasten zijn € 50.000 hoger dan begroot, omdat in het najaar van 2023 een maatschappelijke diensttijd programma wordt uitgevoerd voor het vergroten van de weerbaarheid van jongeren tussen de 16 en 20 jaar. Het programma wordt in samenwerking met het ministerie van Defensie, Nederlands Veteranen Instituut en NOC*NSF opgezet.

De baten zijn € 50.000 hoger dan begroot vanwege de hiervoor ontvangen subsidie.

8. Energiecompensatie Rijk voor zwembaden ontvangen

De lasten zijn € 565.000 hoger dan begroot, omdat op grond van de Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK-MEOZ) middelen beschikbaar worden gesteld aan de exploitant en de gebruikmakende verenigingen van de Sportboulevard onder voorbehoud van vaststelling.

De baten zijn € 565.000 hoger dan begroot vanwege genoemde beschikbaarheid van middelen.

9. Compensatie huurderiving bij verenigingshallen niet meer nodig

De lasten zijn € 35.000 lager dan begroot, omdat de sportvereniging DMHC heeft afgezien van het realiseren van een blaashal.

De bijbehorende dekking vanuit de reserve sportparken (2022-0149966) vervalt eveneens.

10. IZA-middelen toegekend

De lasten en baten zijn incidenteel € 3.210.000 hoger dan begroot, omdat Dordrecht namens de samenwerkingsregio Waardenland een [specifieke uitkering](#) ontvangt voor het realiseren van de doelen van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2023-2026.

11. Kwijtscheldingen afvalstoffenheffing nemen af

De lasten zijn deels incidenteel en deels structureel € 200.000 lager dan begroot, omdat het aantal kwijtscheldingen is gedaald en de raming is gebaseerd op verouderde aannames.

12. Rijksbijdrage huisvesting aandachtsgroepen ingezet

De lasten en baten zijn incidenteel € 126.000 hoger dan begroot, omdat van het Rijk een bijdrage is ontvangen voor de huisvesting van aandachtsgroepen. Deze bijdrage wordt ingezet voor het project Merbau.

13. Energielasten toegenomen

De lasten zijn incidenteel € 372.000 hoger dan begroot, omdat de energielasten voor onder andere de wijkaccommodaties en de Essenhof zijn gestegen.

14. Stelpost Beschermd Wonen en Opvang verwerkt

De lasten zijn incidenteel € 1.376.000 hoger dan begroot, omdat we op het programma Bestuurlijk en Ondersteunend de stelpost gemeentefonds (zie raadsvoorstel [Vaststellen Meicirculaire 2023](#)) vrij laten vallen, terwijl we het regionale aandeel ad € 1.840.000 voor Beschermd Wonen en Opvang via het programma Gezond, Sociaal en Zorgzaam uitbetalen aan de regiogemeenten. Verder vallen de uitgaven voor Beschermd Wonen en Opvang incidenteel € 464.000 mee. Per saldo incidenteel € 1.376.000 hogere lasten dan begroot.

15. Uitvaardiensten bij Essenhof nemen toe

De lasten zijn incidenteel € 57.000 hoger dan begroot, omdat de (inkoop) kosten van de horeca en aula toenemen door extra gebruik.

De baten zijn incidenteel € 513.000 hoger dan begroot omdat:

- er meer begrafenissen en crematies mogelijk zijn door flexibeler inzet van het personeel. Ook draaien we meer aula-diensten en halen meer horeca inkomsten binnen.
- een (administratieve) inhaalslag wordt gemaakt met de achterstallige grafrechten, die verlopen zijn.

16. Voordelige eindafrekening Drechtwerk 2022 valt lager uit

De lasten zijn incidenteel € 107.256 hoger dan begroot, omdat Drechtwerk een deel van haar rekeningresultaat 2022 benut voor de benodigde vervanging van haar HRM-pakket/applicatie in 2023.

17. Stijging afname overheaddiensten van de SGD

De lasten zijn incidenteel € 137.000 lager, omdat materieel budget van dit programma wordt verschoven naar het programma Financiën van Dordrecht ([overhead](#)) ter dekking van de inzet van meer overheaddiensten (onder andere voor communicatie). De verschuiving is nodig om aan de [BBV](#) voorschriften te voldoen. Dit heeft geen effect op het begrotingsresultaat voor 2023.

18. Verschillen kleiner dan € 100.000

Verschillen kleiner dan € 100.000 worden niet nader toegelicht.

Lerend en Ondernemend Dordrecht

Financiële afwijkingen

Lerend en Ondernemend Dordrecht		Bedragen x € 1.000				
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo	
1. Budget Onderwijsachterstandenbeleid is geactualiseerd	I	-376	376		0	
2. Bijdrage Rijk rondom schoolmaaltijden is gecorrigeerd	I	50	-100		-50	
3. Budget Wet Educatie en Beroepsonderwijs is aangepast	I	-323	323		0	
4. Inwonerbijdrage LVS neemt toe	I	-66			-66	
5. VSV-middelen uit 2022 worden ingezet	I	-229	229		0	
6. VVE-middelen uit 2022 worden ingezet	I	-331	331		0	
7. Extra gymvergoeding betaald en verhuurbaten ontvangen	I	-142	150		8	
8. Subsidies MKB katalysatorfonds worden begroot	I	-100	100		0	
9. Rijksbijdrage Regionaal Mobiliteitsteam ontvangen	I	-418	418		0	
10. Energielasten toegenomen	I	-823			-823	
11. Stijging afname overheaddiensten van de SGD	I	101			101	
12. Technische correctie	I	100	-100		0	
13. Verschillen kleiner dan € 100.000	I	19		-3	16	
		-2.538	1.727	-3	-814	
Geraamd resultaat					-814	

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Budget Onderwijsachterstandenbeleid is geactualiseerd

De lasten en baten zijn incidenteel € 376.000 hoger dan begroot omdat de voorlopige beschikking van de specifieke uitkering rondom het Onderwijsachterstandenbeleid hoger is vastgesteld.

2. Bijdrage Rijk rondom schoolmaaltijden is gecorrigeerd

De lasten zijn incidenteel € 50.000 lager dan begroot, omdat we minder hoeven bij te dragen aan de lokale initiatieven rondom gratis schoolontbijten voor leerlingen.

De baten zijn incidenteel € 100.000 lager dan begroot, omdat het Rijk de middelen voor het Programma Schoolmaaltijden rechtstreeks, via stichting Jeugdeducatiefonds, aan de scholen verstrekt en niet via de gemeente. Zie [raadsvoorstel 2022-0201698](#).

3. Budget Wet Educatie en Beroepsonderwijs is aangepast

De lasten en baten zijn incidenteel € 323.000 hoger dan begroot, omdat de voorlopige beschikking van de specifieke uitkering rondom de Wet educatie en beroepsonderwijs hoger is vastgesteld.

4. Inwonerbijdrage LVS neemt toe

De lasten zijn incidenteel € 66.000 hoger dan begroot, omdat de formatie bij bureau Leerplicht & Voortijdig Schoolverlaten (LVS) van de GR dienst Gezondheid & Jeugd is/wordt uitgebreid.

5. VSV-middelen uit 2022 worden ingezet

De lasten en baten zijn incidenteel € 229.000 hoger dan begroot, omdat we niet-bestede middelen uit 2022 inzetten op de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten (VSV).

6. VVE-middelen uit 2022 worden ingezet

De lasten en baten zijn incidenteel € 331.000 hoger dan begroot, omdat we niet-bestede middelen uit 2022 inzetten op de voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

7. Extra onderwijsvergoeding betaald en huurbaten ontvangen

De lasten zijn incidenteel € 142.000 hoger dan begroot, omdat de onderwijsvergoeding 2021 en 2022 voor de huur van gymzalen en sportterreinen alsnog is uitbetaald.

De baten zijn incidenteel € 150.000 hoger dan begroot, omdat extra verhuurbaten vanuit het voortgezet onderwijs zijn ontvangen.

8. Subsidies MKB katalysatorfonds worden begroot

De lasten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat de uitgaven voor innovatiesubsidies vanuit het regionale MKB-katalysatorfonds nog niet in de begroting waren verwerkt.

De baten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat de dekking van deze subsidies vanuit het regionale MKB-katalysatorfonds nog niet in de begroting was verwerkt.

9. Rijksbijdrage Regionaal Mobiliteitsteam ontvangen

De lasten en baten zijn incidenteel € 418.087 hoger dan begroot, omdat het Regionaal Mobiliteitsteam Drechtsteden het project Kickstart in 2023 voortzet, na ontvangst van een bijdrage van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

10. Energielasten toegenomen

De lasten zijn incidenteel € 823.000 hoger dan begroot, omdat de energielasten voor onder andere onderwijshuisvesting zijn toegenomen.

11. Stijging afname overheaddiensten van de SGD

De lasten zijn incidenteel € 101.000 lager, omdat materieel budget van dit programma wordt verschoven naar het programma Financiën van Dordrecht ([overhead](#)) ter dekking van de inzet van meer overheaddiensten (onder andere voor communicatie). De verschuiving is nodig om aan de [BBV](#) voorschriften te voldoen. Dit heeft geen effect op het begrotingsresultaat voor 2023.

12. Technische correctie doorgevoerd

De lasten zijn incidenteel € 100.000 lager dan begroot, omdat de storting in de reserve afschrijving voor de nieuwbouw van school De Drechtster te hoog is geraamd. Deze storting heeft vorig jaar reeds plaatsgevonden. De baten zijn incidenteel € 100.000 lager dan begroot om dezelfde reden.

13. Verschillen kleiner dan € 100.000

Verschillen kleiner dan € 100.000 worden niet nader toegelicht.

Bouwend en Bereikbaar Dordrecht

Financiële afwijkingen

Bouwend en Bereikbaar Dordrecht

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Incidentele grondverkoop niet voorzien	I		120		120
2. Prognose parkeerexploitatie bijgesteld	I	-57	-768	825	0
3. Omgevingswet geleidelijker ingevoerd	I	200			200
4. Werkzaamheden en gronduitgifte grondexploitaties vertraagd	I	11.163	-9.875	-198	1.090
	I	-1.090			-1.090
5. Kosten van sloop en sanering Oranjepark toegenomen	I	-2.157	0	2.157	0
6. Kosten tijdelijke verkeersmaatregelen afgenomen	I	140			140
7. Afschrijvingslasten vallen mee	I	144		-86	58
8. Stijging afname overheaddiensten van de SGD	I	346			346
		8.689	-10.523	2.698	864
Geraamd resultaat					864

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Incidentele grondverkoop niet voorzien

De baten zijn incidenteel € 120.000 hoger dan begroot, omdat incidentele aanvragen van grondverkoop niet voorzien zijn. Het gaat om verkoop van snippergroen en overige gronden.

2. Prognose parkeerexploitatie bijgesteld

De lasten zijn incidenteel € 57.000 hoger dan begroot, omdat:

- de energietarieven stijgen en er nog eindafrekeningen uit 2022 verwacht worden (€ 313.000).
- er pendeldiensten van en naar Weeskinderendijk zijn naar aanleiding van wegvallen Parkeergarage Veemarkt (€ 50.000).
- de kapitaallasten geactualiseerd zijn (-/- € 415.000).

De baten zijn incidenteel € 768.000 lager dan begroot, omdat de naheffingsaanslagen achterlopen op de verwachting (€ 180.000) en omdat, bij sluiting van Parkeergarage Veemarkt een deel van de omzet verdeeld is over de parkeergarages Spuihaven en Achterom waarbij de omzet in Parkeergarage Spuihaven dubbel en daardoor te hoog is ingeschat (€ 495.000).

Om deze redenen wordt er € 825.000 meer uit de reserve Parkeervoorzieningen gehaald.

3. Omgevingswet geleidelijker ingevoerd

De lasten zijn € 200.000 lager dan begroot, omdat er door krapte op de arbeidsmarkt onvoldoende personeel beschikbaar was. De Omgevingswet kent een lang invoertraject, zodat de geplande doelen op een later moment alsnog gerealiseerd kunnen worden.

4. Werkzaamheden en gronduitgifte grondexploitaties vertraagd

De geprognosticeerde uitgaven van alle complexen tezamen zijn € 11,2 miljoen lager dan begroot (Amstelwijck Businesspark, AW Wonen, Middenzone, Oud Krispijn Zuid, Wielwijk).

De geprognosticeerde inkomsten zijn € 9,9 miljoen lager dan begroot (Amstelwijck Businesspark, AW wonen, Kilkade, Leerpark, Middenzone, Wielwijk). De afwijkingen betreffen slechts verschuivingen in tijd (fasering) en hebben een beperkt (rente)effect op het verwachte resultaat van de grondexploitaties.

De onttrekking aan de reserve grondbedrijf is € 198.000 lager dan begroot als gevolg van een administratieve correctie op met name Karel Doormanweg.

Per saldo wordt € 1,1 miljoen minder naar de voorraad op de balans geboekt.

5. Kosten van sloop en sanering Oranjepark toegenomen

De lasten zijn € 2,1 miljoen hoger dan begroot, omdat tijdens de sloop- en saneringswerkzaamheden extra verontreinigingen in de vorm van tanks en chemicaliën zijn gevonden. Dit heeft geleid tot hogere kosten als gevolg van vertragingen en meerwerk. Na evaluatie van het project worden de uitkomsten ervan gedeeld met de raad.

6. Kosten tijdelijke verkeersmaatregelen afgenomen

De lasten zijn € 140.000 lager dan begroot, omdat het niet nodig is gebleken een coördinator bereikbaarheid in te huren en Dordt in Stoom dit jaar niet plaats vindt.

7. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 144.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 86.000 minder van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

8. Stijging afname overheaddiensten van de SGD

De lasten zijn incidenteel € 346.000 lager, omdat materieel budget van dit programma wordt verschoven naar het programma Financiën van Dordrecht ([overhead](#)) ter dekking van de inzet van meer overheaddiensten (onder andere voor communicatie). De verschuiving is nodig om aan de [BBV](#) voorschriften te voldoen. Dit heeft geen effect op het begrotingsresultaat voor 2023.

Financiën van Dordrecht

Algemene Dekkingsmiddelen

Financiële afwijkingen

Algemene Dekkingsmiddelen		Bedragen x € 1.000			
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Werkkapitaal gemeentelijk vastgoed niet volledig benut	I	300			300
2. Meer planmatig onderhoud aan vastgoed uit te voeren	I/S	-1.045	420	800	175
3. Energielasten toegenomen	I	-498			-498
4. Afschrijvingslasten vallen mee	I	79		-58	21
5. Meicirculaire/Algemene Uitkering valt mee	I		2.394		2.394
6. Abusievelijk opgenomen voordeel gecorrigeerd	I	-166			-166
7. Administratieve verwerking € 75-maatregel wijzigt	I	-4.219	4.219		0
8. Verschillen kleiner dan € 100.000	I	-22			-22
		-5.571	7.033	742	2.204
Geraamd resultaat					2.204

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Werkkapitaal gemeentelijk vastgoed niet volledig benut

De lasten zijn incidenteel € 300.000 lager dan begroot, omdat de uitvoeringscapaciteit niet toereikend is om onvoorziën onderhoud aan het vastgoed uit te voeren. De geraamde werkzaamheden schuiven door naar 2024.

2. Meer planmatig onderhoud aan vastgoed uit te voeren

De lasten zijn incidenteel € 1.220.000 hoger dan begroot, omdat het onderhoud aan monumentale panden wordt uitgevoerd. Het gaat onder andere om het onderhoud aan Kunstmin dat gepland stond voor 2022, maar toen niet is uitgevoerd.

De baten zijn € 420.000 hoger dan begroot, omdat de subsidie voor onderhoud aan monumentale panden kan worden aangewend. De onttrekking aan de reserve onderhoud vastgoed is incidenteel € 800.000 hoger dan begroot, omdat extra onderhoud is uitgevoerd.

De lasten zijn structureel € 175.000 lager dan begroot, omdat het budget voor planmatig onderhoud bij het opstellen van de begroting onterecht gecorrigeerd is voor de inflatie. De lasten worden immers gedekt door de onderhoudsreserve.

3. Energielasten toegenomen

De lasten zijn incidenteel € 498.000 hoger dan begroot, omdat de energielasten van de vastgoedportefeuille zijn gestegen.

4. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 79.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijving is opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten, hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 58.000 minder van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

5. Meicirculaire/Algemene Uitkering valt mee

De baten zijn incidenteel € 2,4 miljoen hoger dan begroot, omdat volumetoenames - via de maatstaven van de Algemene Uitkering - leiden tot een hogere uitkering uit het gemeentefonds. De bijdrage gemeentefonds 2023 komt op basis van de nieuwe gegevens uit de [Meicirculaire 2023](#) uit op een totaalbedrag van € 351,2 miljoen. De wijzigingen betreffen met name de volgende maatstaven:

- Toename inwoners met migratieachtergrond (€ 405.000).
- Toename eenpersoonshuishoudens (€ 205.000).
- Toename jongeren onder de 18 jaar (€ 115.000).
- Toename ouderen boven de 75 jaar (€ 895.000).
- Toename woningen, areaal, centrumfunctie en overige maatstaven (€ 1.675.000).

6. Abusievelijk opgenomen voordeel gecorrigeerd

De lasten zijn incidenteel € 166.000 hoger dan begroot, omdat bij de Eerste Bestuursrapportage 2023 ten onrechte een voordeel ten aanzien van Public Affairs is opgenomen.

7. Administratieve verwerking € 75-maatregel wijzigt

De lasten en baten zijn incidenteel € 4.219.000 hoger dan begroot, omdat de tegemoetkoming in de kosten van het levensonderhoud ([zie Begroting 2023 onder punt 7](#)) per abuis als correctie op de baten in plaats van als lasten was begroot.

8. Verschillen kleiner dan € 100.000

Verschillen kleiner dan € 100.000 worden niet nader toegelicht.

Overhead

Financiële afwijkingen

Overhead		Bedragen x € 1.000			
Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Accountantskosten vallen tegen	I	-205			-205
2. Afschrijvingslasten vallen mee	I	733		-148	585
3. Opdrachten Ingenieursbureau Drechtsteden nemen toe	I	-1.616	1.644		28
4. Vraag naar dienstverlening door Servicegemeente Dordrecht neemt toe	I	-5.459	5.459		0
5. Energielasten nemen toe	I	-992			-992
6. Opbrengst logiesheffing valt mee	I		150		150
7. Opbrengst OZB woningen valt mee	I		100		100
8. Vraag naar dienstverlening door GBD/OCD neemt toe	I	-300	300		0
9. ICT kosten hardware verwerkt	I	450		-450	0
10. Inhuur neemt toe	I	-1.700			-1.700
11. Stijging afname overheaddiensten van de SGD	I	-924			-924
12. Verschillen kleiner dan € 100.000	I	23			23
		-9.990	7.653	-598	-2.935
Geraamd resultaat					-2.935

-/- betreft een nadeel

Toelichting bij de afwijkingen

1. Accountantskosten vallen tegen

De lasten zijn incidenteel € 205.000 hoger dan begroot, vanwege meerwerk door de accountant in verband met de langere doorlooptijd van de jaarrekeningcontrole over 2022 en omdat extra inzet door de accountant nodig is geweest:

- op ondersteuning van de organisatie gezien het tekort aan personeel.
- door de toename van het aantal SiSa-regelingen.
- door de invlechting van Servicegemeente Dordrecht.

2. Afschrijvingslasten vallen mee

De lasten zijn incidenteel € 733.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. De afschrijvingslasten zijn opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten. Hieruit is een voordeel ontstaan.

Er is incidenteel € 148.000 minder van de reserve Afschrijving geboekt door de actualisatie van de afschrijvingslasten.

3. Aantal opdrachten Ingenieursbureau Drechtsteden neemt toe

De lasten zijn incidenteel € 1.616.000 hoger dan begroot, door een toename van het aantal opdrachten. Door een toename van de opdrachten stijgen ook de baten met € 1.644.000.

4. Vraag naar dienstverlening door Servicegemeente Dordrecht (SGD) neemt toe

De lasten zijn incidenteel € 5.459.000 hoger dan begroot, omdat klanten van de Servicegemeente Dordrecht (SGD) meer dienstverlening van de bedrijfsvoeringsclusters vragen dan ingeschat. Deze lasten worden volledig gedekt door extra baten.

5. Energielasten toegenomen

De lasten zijn incidenteel € 992.000 hoger dan begroot, omdat de energielasten voor onder andere het Stadskantoor en het Stadhuis zijn gestegen.

6. Opbrengst logiesheffing valt mee

De baten zijn incidenteel € 150.000 hoger dan begroot, omdat - op basis van de ontvangen aangiften in 2023 over 2022 - de opbrengsten uit logiesheffing hoger zijn dan voorzien.

7. Opbrengst OZB woningen valt mee

De baten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat zowel de stijging van de waarde van woningen als een groter areaal hoger waren dan in de begroting was voorzien.

8. Vraag naar dienstverlening door GBD/OCD neemt toe

De lasten zijn incidenteel € 300.000 hoger dan begroot, omdat klanten van de GBD/OCD meer dienstverlening vragen dan ingeschat. Deze lasten worden volledig gedekt door extra baten.

9. ICT kosten hardware

De lasten zijn incidenteel € 450.000 hoger dan begroot, als gevolg van een storting in de reserve Afschrijving. Deze storting kan tegelijkertijd opgevangen worden binnen de bestaande overheadbudgetten, waardoor de lasten ook met € 450.000 dalen. De storting in de reserve is nodig omdat de aanschaf van ICT-apparatuur voor het personeel volgens de [BBV](#) voorschriften moet worden geactiveerd. Het bestaande krediet voor Devices wordt met € 450.000 verhoogd.

10. Inhuur neemt toe

De lasten zijn incidenteel € 1.700.000 hoger dan begroot omdat voor een goede bedrijfsvoering extra inhuur nodig is geweest. Het gaat hierbij zowel om inhuur van specialistische kennis als om het tijdelijk invullen van vacatures. Ook de tarieven voor inhuur zijn gestegen. Zowel de salariseisen als nieuwe wettelijke verplichtingen zorgen voor hogere uurtarieven. Daarnaast is er sprake van frictie, nieuw (vast) personeel moet nog ingewerkt worden door of naast inhuur om de continuïteit te waarborgen en kennis over te dragen.

11. Stijging afname overheaddiensten van de SGD

De lasten zijn incidenteel € 924.000 hoger dan begroot, omdat het beroep op overheaddiensten is gestegen. De hogere lasten wordt bekostigd uit materiële budgetten die vanuit alle programma's, met uitzondering van het programma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht, worden verschoven naar dit programma. Dit is nodig om aan de [BBV](#) voorschriften te voldoen en heeft geen effect op het begrotingsresultaat 2023.

12. Verschillen kleiner dan € 100.000

Verschillen kleiner dan € 100.000 worden niet nader toegelicht.

Vennootschapsbelasting

Financiële afwijkingen

Geen financiële afwijkingen.

Onvoorzien

Financiële afwijkingen

Geen financiële afwijkingen.

Investeringskredieten

Afwijking op investeringskredieten

In deze bestuursrapportage staan we ook stil bij de investeringskredieten. Deze zijn opgesplitst in twee onderdelen. Enerzijds de afwijkingen op investeringskredieten, zowel positief als negatief. Deze afwijkingen hebben betrekking op de kosten voor het totale project. Anderzijds het verschuiven van investeringskredieten. Hiervan is sprake wanneer de totale kosten gelijk blijven, maar de planning gewijzigd is. Op deze manier blijft de investeringsplanning actueel en compleet.

In onderstaande tabel zijn de afwijkingen opgenomen. De verschuivingen zijn te vinden in de volgende paragraaf.

Bedragen × € 1.000		
Afwijkingen op investeringskredieten	verhoging krediet	verlaging krediet
1. Aanschaf vier noodlokalen onderwijshuisvesting Oekraïners geactiveerd	800	
2. Subsidie Fiets	342	
3. Bijdrage Rijkswaterstaat	720	
4. Aanpassing Koetshuis Weizigt	45	
5. Herbestrating rondom Biesboschcentrum	40	
6. Investing grafdelfmachine en grafbekisting	35	35
7. Verkeersstructuurplan		74
8. Project Hallincqlaan	74	
9. Verkeersveiligheid		150
10. Project Eulerlaan	150	
11. Project Dordtse Mijl		472
12. Verkeersstructuurplan	472	
Totaal	2.677	730

Toelichting bij de afwijkingen

1. Aanschaf vier noodlokalen onderwijshuisvesting Oekraïners geactiveerd

De lasten zijn incidenteel € 800.000 hoger dan begroot, omdat de aanschaf van vier noodlokalen voor ISK Onderwijs aan Oekraïense leerlingen moet worden geactiveerd. Dekking vindt plaats via de specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden.

2. Subsidie Fiets

De lasten en de baten zijn incidenteel € 342.000 hoger dan begroot, vanwege het binnenhalen van de subsidie 'Fiets'. Deze wordt ingezet voor de realisatie van het fietspad naast de Laan der Verenigde Naties, als onderdeel van project Dordtse Mijl.

3. Bijdrage Rijkswaterstaat

De lasten en de baten zijn incidenteel € 720.000 hoger dan begroot. Na een succesvolle aanbesteding is met Rijkswaterstaat overeenstemming bereikt over hun bijdrage voor het kadeherstel van de kade Dokweg. Dit is onderdeel van project Dordtse Mijl.

4. Aanpassing Koetshuis Weizigt

De lasten zijn incidenteel € 45.000 hoger dan begroot, omdat meer middelen nodig zijn voor het herinrichten van het Koetshuis van Duurzaamheidscentrum Weizigt tot een geschikte vergaderlocatie voor de gemeente zelf en maatschappelijke organisaties. De hieruit volgende extra kapitaalslasten worden gedekt binnen het product Duurzaamheidscentrum Weizigt.

5. Herbestrating rondom Biesboschcentrum

De lasten zijn incidenteel € 40.000 hoger dan begroot, omdat het herbestraten rondom Biesboschcentrum Dordrecht noodzakelijk was ter voorkoming van struikelgevaar voor bezoekers.

6. Investering grafdelfmachine en grafbekisting

De lasten voor de aanschaf van een andere grafdelfmachine zijn incidenteel € 35.000 lager dan begroot, omdat aanschaf goedkoper bleek dan vooraf gedacht. Deze grafdelfmachine vergroot onze flexibiliteit en kan ook ingezet worden voor het opgraven van graven op locatie Zuidendijk. Hierdoor zal geen personele inhuur meer nodig zijn.

De lasten zijn incidenteel € 35.000 hoger dan begroot, omdat we de besparing op de aanschaf van een grafdelfmachine inzetten voor een investering in nieuwe bekisting voor de graven. De huidige bekisting die door het personeel gebruikt wordt is namelijk niet goed en niet veilig en daarom dringend aan vervanging toe.

7/8. Verkeersstructuurplan & Project Hallincqiaan

De lasten ter hoogte van € 73.500 als gevolg van werkzaamheden 30-km aanpassingen verschuiven van het Verkeersstructuurplan naar het project Hallincqiaan.

9/10. Verkeersveiligheid & Project Eulerlaan

De lasten ter hoogte van € 150.000 als gevolg van de ontvlechting van het fietspad met de weg Eulerlaan verschuiven van Verkeersveiligheid naar het project Eulerlaan.

11/12. Project Dordtse Mijl & Verkeersstructuurplan

De lasten ter hoogte van € 472.000 als gevolg van werkzaamheden kruising Wilgenbos verschuiven van project Dordtse Mijl naar het Verkeersstructuurplan.

Verschuiven van investeringskredieten

Hieronder worden de verschuivingen op investeringskredieten omschreven. De totale raming van de beschikbare kredieten verandert niet, de uitgaven worden realistischer in de tijd weggezet. Van de vertraagde investeringen schuift het grootste deel door naar 2024, bij enkele voorzien we realisatie in 2025. De oorzaken van de verschuiving worden onder de tabel toegelicht.

Bedragen × € 1.000

Verschuiving van investeringskredieten/verschuivingen in IP 2023-2028	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1. Nieuwbouw school Drechtster start in 2024	-3.926	3.926				
2. Renovatie wijkcentrum De Stoof vertraagd	-400	400				
3. Verduurzaming NME centrum Weizigt vertraagd	-326	326				
4. Vervanging toiletgroepen Essenhof vertraagd	-140	140				
5. Voorbereiding ontwikkeling Spuihavengarage vertraagd	-425	425				
6. Verduurzaming verlichting Sportboulevard vertraagd	-525	525				
7. Project VSP & Spuiboulevard geactualiseerd	3.262	-3.262				
8. LED-verlichting sportvelden deels in 2024 aangelegd	-850	850				
9. Projecten Dordt West vertraagd	-4.550	4.550				
10. Realisatie Hans Petri vertraagd	-200	200				
11. Project Dordtse Mijl vertraagd	-800	800				
12. Vervangingsinvesteringen vervoer en mechanisatie uitgesteld	-503	125	378			
13. Krediet Inrichting Koetshuis eerder benodigd	30					-30
14. Herinrichting aula Thuredrith vertraagd	-25	25				
15. Groot onderhoud aan gemalen schuift door	-650	400	250			
16. Groot onderhoud aan riolering schuift door	-2.750	1.400	1.350			
17. Groot onderhoud aan wegen schuift door	-3.000	1.500	750	750		
18. Zonnepanelen op Sportboulevard later geplaatst	-1.634	1.634				
Totaal	-17.412	13.964	2.728	750	-30	-

Toelichting bij de afwijkingen

1. Nieuwbouw school Drechtster start in 2024

De lasten zijn incidenteel € 3.926.000 lager dan begroot, omdat de aanbesteding voor nieuwbouw van de Drechtster aan de Karel Doormanweg pas in het najaar van 2023 plaatsvindt. De start van de bouw staat gepland na de jaarwisseling.

2. Renovatie wijkcentrum De Stoof vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 400.000 lager dan begroot, omdat de renovatie van de huiskamer van de wijk in Crabbehof (de nieuwe Stoof) is vertraagd. De plannen zijn met de gebruikers uitgewerkt, maar uitvoering is vertraagd door gebrek aan capaciteit (projectleiding).

3. Verduurzaming NME centrum Weizigt vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 326.000 lager dan begroot, omdat de verduurzaming van het Koetshuis door langere levertijden pas plaats kan vinden in 2024.

4. Vervanging toiletgroepen Essenhof verdrag

De lasten zijn incidenteel € 140.000 lager dan begroot, omdat er in het voorbereidingstraject vertraging is opgelopen. Uitvoering is daarom niet meer haalbaar binnen de planning van leveranciers, en is doorgeschoven naar 2024.

5. Voorbereiding ontwikkeling Spuihavengarage verdrag

De lasten zijn incidenteel € 425.000 lager dan begroot, omdat de vernieuwing van de parkeergarage Spuihaven is aangehouden. Dit om de parkeergelegenheid op peil te houden na de sloop van de Veemarktgarage. De extra tijd wordt gebruikt om te onderzoeken welke tijdelijke parkeeroplossing hier het beste past, omdat uitbreiding van de garage te kostbaar is.

6. Verduurzaming sportboulevard (verlichting) verdrag

De lasten zijn incidenteel € 525.000 lager dan begroot, omdat de verduurzaming van de verlichting in de sportboulevard in overleg met de exploitant is uitgesteld naar 2024. Dit om overlast tijdens de uitvoering zo veel mogelijk in te perken.

7. Project VSP & Spuiboulevard geactualiseerd

De lasten zijn incidenteel € 3.262.000 hoger dan begroot, omdat de investeringskredieten voor het Verkeersstructuurplan (VSP) en Spuiboulevard zijn geactualiseerd ten opzichte van de eerder afgegeven planning horend bij de [Kadernota 2024](#).

Met deze wijziging wordt per saldo € 3.262.000 aan investeringskrediet naar voren gehaald vanuit 2024 naar 2023.

8. LED-verlichting sportvelden deels in 2024 aangelegd.

De lasten zijn incidenteel € 850.000 lager dan begroot, omdat de levering van de LED lichten die de veldverlichting gaan vervangen, pas in 2024 kunnen worden geleverd. Het krediet wordt daarom grotendeels doorgeschoven.

9. Projecten Dordt West verdrag

De lasten zijn incidenteel € 4.450.000 lager dan begroot, omdat het voorbereidingstraject voor het Wielwijkpark en de Ring Admiraalsplein langer duurt. Hierdoor verschuift de uitvoering naar 2024. Verder verschuift een deel van de werkzaamheden voor de Charlotte de Bourbonstraat, de Tromptuinen en de W.H. Vliegenstraat naar 2024.

10. Realisatie Hans Petri verdrag

De lasten zijn incidenteel € 200.000 lager dan begroot, omdat voor de voorbereiding minder krediet nodig is dan vooraf gedacht. Er is een raadsvoorstel in de maak, waarin krediet voor de totale renovatie van het kunstwerk wordt gevraagd. Daarin zal worden voorgesteld het resterende voorbereidingskrediet voor de uitvoering in te zetten. Uitvoering vindt dan plaats in 2024.

11. Project Dordtse Mijl verdrag

De lasten zijn incidenteel € 800.000 lager dan begroot, omdat een deel van de uitvoering van het project pas begin volgend jaar plaats zal vinden. Het betreft hier de werkzaamheden omtrent VRI-installaties, het aan te leggen groen en het rivierenpark.

12. Vervangingsinvesteringen vervoer en mechanisatie uitgesteld

De lasten zijn incidenteel € 503.000 lager dan begroot, omdat de vervangingen vervoer en mechanisatie zijn uitgesteld in afwachting van de uitkomsten van een brede studie naar duurzame alternatieven ('zero emission'). Momenteel zijn er te weinig alternatieven om met name de wat zwaardere voertuigen (geen personenauto's) te verduurzamen. Als wij nu vervangen moeten we nog steeds voor verbrandingsmotoren kiezen. Dit staat op gespannen voet met onze ambities voor verduurzaming. Het uitstel van de vervanging betekent een verschuiving van de investeringen naar 2024 en 2025.

13. Krediet Inrichting Koetshuis eerder benodigd

De lasten zijn incidenteel € 30.000 hoger dan begroot, omdat de herinrichting van het Koetshuis eerder plaatsvindt dan gedacht. De Koetsruimte in het historische Koetshuis op het terrein van Duurzaamheidscentrum Weizigt werd voorheen, samen met enkele andere ruimtes, structureel

verhuurd, maar dit is gestopt per 2023. Door herinrichting tot vergaderlocatie zal het Koetshuis volgend jaar beschikbaar zijn voor collega's en maatschappelijke organisaties.

14. Herinrichting aula Thuredrith vertraagd

De lasten zijn incidenteel € 25.000 lager, omdat de herinrichting van aula Thuredrith wordt doorgeschoven naar 2024.

15. Groot onderhoud aan gemalen schuift door

De lasten zijn incidenteel € 650.000 lager dan begroot, omdat het voorbereiden van het onderhoud en de levering van materialen meer tijd vergt dan verwacht. In 2024 wordt naar verwachting € 450.000 meer besteed aan het onderhoud van gemalen en in 2025 € 200.000

16. Groot onderhoud aan riolering schuift door

De lasten zijn incidenteel € 2.750.000 lager dan begroot, omdat een aantal rioleringsprojecten vertraagd zijn door onder andere de onzekerheid over de financiering van extra ambities en door de afstemming op andere projecten in de openbare ruimte. Daarnaast leidt de krapte op de arbeidsmarkt tot capaciteitstekorten op zowel de projectcoördinatie als bij potentiële aannemers. Niet alle projecten kunnen naar 2024 doorschuiven in verband met de bereikbaarheid. In 2024 wordt naar verwachting € 1.400.000 meer besteed aan groot onderhoud riolering en in 2025 € 1.350.000.

17. Groot onderhoud aan wegen schuift door

De lasten zijn incidenteel € 3.000.000 lager dan begroot, omdat een aantal wegenprojecten vertraagd zijn door onder andere de onzekerheid over de financiering van extra ambities en de afstemming op nieuwbouwprojecten en andere werkzaamheden door derden in de openbare ruimte. Daarnaast leidt de krapte op de arbeidsmarkt tot capaciteitstekorten op zowel de projectcoördinatie als bij potentiële aannemers. Niet alle projecten kunnen naar 2024 doorschuiven in verband met de bereikbaarheid. In 2024 wordt naar verwachting € 1.500.000 meer besteed aan groot onderhoud wegen en in 2025 en 2026 € 750.000

18. Zonnepanelen op sportboulevard later geplaatst

De lasten zijn € 1.634.000 lager dan begroot, omdat de verduurzaming van de sportboulevard met zonnepanelen is vertraagd. Er was veel voorbereiding, waaronder onderzoek naar de geschiktheid van het dak, nodig. De aanbesteding wordt eind 2023 afgerond, waarna gunning en uitvoering plaatsvindt in 2024.

Bijlage

Stand van zaken Informatiebeveiliging

Het belang van informatiebeveiliging wordt steeds belangrijker in een steeds verder digitaliserende wereld. Ook gemeente Dordrecht ziet dit belang en er wordt dan ook veel gedaan om toenemende dreigingen het hoofd te bieden.

Voortbordurend op het jaar 2022 is inspanning verricht op zowel het versterken van de bewustwording als het voorbereiden op een IT-crisissituatie. Dit doen we omdat bewustwording risico's verkleint maar we desondanks toch zo goed mogelijk voorbereid moeten zijn op een mogelijk incident. Door het treffen van technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen versterken wij onze dijken en zijn wij compliant aan wet- en regelgeving. Echter bestaat 100% zekerheid op het uitsluiten van risico's niet. Het is aan het lijnmanagement om risico's te beperken of te accepteren, op basis van de adviezen van IB-adviseurs.

Bewustwording is een onmisbaar onderdeel voor het inrichten van de IB-organisatie. Dit geldt ook voor 2023. Bewustwording blijft een aandachtspunt binnen informatiebeveiliging. In dit kader is onder andere het Altijd Alert-programma voor onze medewerkers gelanceerd. Hierin wordt extra informatie beschikbaar gesteld via ons sociaal intranet en krijgen medewerkers op regelmatige basis updates en bewustwordingsmomenten aangeboden. In de loop van het jaar volgt een flyer-/postercampagne voor het melden van beveiligingsincidenten. Dit zal in samenwerking met Privacy opgepakt worden. Ook wordt dit jaar de toegang tot de panden extra gecontroleerd en geëvalueerd door een opschoning van de toegangstags. En is er extra aandacht voor de beveiliging van zogenaamde slimme devices zoals camera's.

Wat betreft het voorbereiden op een IT-crisissituatie zijn er verschillende interventies ondernomen. Er zijn maatregelen getroffen om zowel het crisisproces als de organisatie op orde te brengen. Daarnaast zijn wij bezig om 'bedrijfscontinuïteitmanagement' te actualiseren waarbij het ook van belang is om voor elk bedrijfskritisch proces een bedrijfscontinuïteitsplan op te stellen. Wij hebben onze bedrijfskritische processen (processen die niet langer dan 48 uur eruit mogen liggen) in kaart gebracht. We zijn begonnen om deze plannen op te stellen om voor elk proces een veilige bedrijfsvoering te kunnen borgen, en een herstel van de dienstverlening na een calamiteit mogelijk te kunnen maken. Dit project zal zeker tot in 2024 doorlopen. Daarnaast is een eerste crisisoefening ('Crisis Game') gespeeld. Het is de bedoeling dat er soortgelijke crisisoefeningen worden uitgevoerd voor alle bedrijfskritische processen zodat direct duidelijk is wat al goed gaat en waar nog verbetering nodig is. Daarnaast is er vanuit informatiebeveiliging ook aandacht aan het compliant maken van onze nieuwe digitale werkruimte aan de wettelijke vereisten. De juiste licenties hiervoor zijn aangeschaft en worden nu door KPN, onze ICT-partner ingeregeld.

De ENSIA over het jaar 2022 is zonder bevindingen afgerond. Dit houdt in dat de gemeente Dordrecht voldoet aan de beheersingsmaatregelen die door externe toezichthouders zijn gesteld rondom onze informatieveiligheid.